

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ДНІПРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
ТУРИСТИЧНОГО СЕРВІСУ"

вул. Байкальська, 7, м. Дніпро, 49051 тел./факс: (056)785-92-49
e-mail: dnzdcptots@ukr.net сайт: www.centur-tur.com, код ЄДРПОУ 34823769

СХВАЛЕНО

на засіданні
педагогічної ради
протокол № 13 від 14.11.2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора
ДПТНЗ «Дніпровський
центр ПТОТС»
№ 475 від 16.11.2018 р.

**ВНУТРІШНІ СТАНДАРТНІ ВИМОГИ
ДО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ
ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчально-методичні матеріали для учнів, які навчаються дистанційно, створюються викладачами та представляються у відповідних дистанційних курсах у вигляді навчальних об'єктів.

Навчальний об'єкт в дистанційному курсі – це програмний продукт або ресурс, що передбачає взаємодію з ним учня та реалізує чітко визначену навчальну мету й має певну форму представлення (текстову, графічну, відео-та аудіо).

Дистанційний навчальний курс має включати в себе матеріал, достатній для оволодіння учнем повним обсягом знань, умінь і навичок, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

Теоретичні матеріали дистанційного курсу опрацьовуються учнями самостійно в асинхронному режимі або в синхронному режимі через online-вебінари за участю викладача.

Обсяг навчально-методичного матеріалу визначається кількістю годин, відведених на цю дисципліну навчальним планом дистанційної форми навчання.

Мова підготовки матеріалів – українська. Відповідальність за зміст навчальних матеріалів несе автор.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

Організаційна частина дистанційного курсу включає вступ, мету та завдання пізнавальної діяльності учня, алгоритм роботи з курсом, інформація про автора, перелік літератури до курсу. До цих компонентів висуваються наступні вимоги.

Вступ до дистанційного курсу містить привітання викладача до учнів, розкриття важливості курсу в професіональному аспекті, роз'яснення особливостей цієї навчальної дисципліни та її зв'язків з іншими дисциплінами.

Мета та завдання пізнавальної діяльності курсу формулюються відповідно до робочої програми дисципліни.

Алгоритм роботи з курсом представляє особливості вивчення цієї навчальної дисципліни, інформацію про рекомендовану послідовність роботи в курсі, виконання завдань, зразки та пояснення до практичної частини курсу, а також форму, вимоги, перелік запитань і завдань підсумкового контролю.

Інформація про автора курсу має містити прізвище, ім'я та по-батькові, педагогічне звання, категорію, посаду і методичну комісію, перелік курсів, що викладаються, контактну інформацію (електронна пошта, мобільний та робочий телефони, web-сторінка тощо).

Перелік літератури до курсу має забезпечувати всі види навчальної діяльності учнів. Матеріал навчальної і навчально-методичної літератури повинен відповідати робочій програмі та бути узгоджений зі змістом даної дисципліни. Рекомендовані джерела обов'язково мають бути забезпечені гіперпосиланнями на відповідні електронні ресурси. Перелік навчальної літератури наводиться загальним списком до всього курсу та у разі потреби списком рекомендованих ресурсів до теми/модуля.

3. ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ

3.1. Теоретичний матеріал

Теоретичний матеріал кожного модуля може бути поділений на теми. Кожна тема повинна містити наступні **обов'язкові складові:**

- **зміст теми** (план викладення навчального матеріалу);
- **госарій** (ключові терміни в алфавітному порядку з визначенням їх сутності)
- **лекційний матеріал у розгорнутому вигляді** (повнотекстовий інформаційний матеріал для забезпечення вивчення та виконання завдань теми);
- **лекційний матеріал у скороченому вигляді** (стислий конспект, що містить основні теоретичні положення, які учню необхідно засвоїти як обов'язковий мінімум для підсумкового контролю знань);
- **висновки** (містять аналіз основних питань для учнів при вивченні матеріалу теми);
- **питання для самоперевірки** (текстовий або інтерактивний навчальний об'єкт, що містить питання теми для забезпечення більш ефективного опрацювання учнем навчального матеріалу в процесі самостійної роботи).

Вимоги до лекційного матеріалу у розгорнутому вигляді.

Рекомендований обсяг однієї лекції визначається обсягом традиційного уроку (1 академічна година). У лекції мають бути виділені напівжирним шрифтом основні поняття, класифікації, ключові елементи даної теми. Якщо лекційний матеріал готується у вигляді файлу .doc, то доцільно використовувати шрифт Times New Roman з розміром 14 та міжрядковим інтервалом 1,15. Матеріал для розгорнутої лекції готується за наведеною нижче структурою:

Тема №... Назва теми
Питання 1...
Питання 2...
Висновки...
Література

Теми повинні мати наскрізну нумерацію в усьому дистанційному курсі. Номер ілюстрації, таблиці, формули повинен складатися з номера теми і порядкового номера вказаного об'єкта в цій темі, між якими ставиться крапка (наприклад: рис. 2.3).

Підбір ілюстративного матеріалу залежить від мети, яку ставить перед собою автор курсу. Текст на схемах та рисунках повинен бути розбірливим. Однотипні види наочності мають бути виконані однією технікою та в одному стилі.

Лекція має закінчуватись висновками, які відділені від основного матеріалу словом «Висновки».

До лекції має додаватись список літератури (із зазначенням типу ресурсу: друкований чи електронний) та інтернет-посилань (на повнотекстові документи тощо), що забезпечує повноту розкриття теоретичного матеріалу теми.

Лекційний матеріал може містити приклади розв'язання задач, що оформлюється окремим структурним елементом теми. Розмістити приклади в лекційному матеріалі можна двома способами:

<i>I варіант – приклад розміщено в тексті лекції</i>	<i>II варіант – приклад розміщено після лекції</i>
<p><i>Текст лекції</i> ..... <i>Приклад 1.</i> (приклад розв'язання подається через гіперпосилання безпосередньо після викладення теоретичного матеріалу та відкривається в окремому вікні) <i>Текст лекції</i> <i>Висновки</i> <i>Література</i></p>	<p><i>Текст лекції</i> ..... <i>Висновки</i> <i>Приклади розв'язання.</i> (подаються через гіперпосилання після викладення всього теоретичного матеріалу та відкриваються в окремому вікні) <i>Література</i></p>

Вимоги до лекційного матеріалу у скороченому вигляді.

Лекційний матеріал у скороченому вигляді оформлюється за тим же принципом, що й розгорнутий. Ключові терміни з визначеннями можна оформити у вигляді окремого глосарію до теми або можуть міститися безпосередньо в стислому конспекті. Не допускається включати ключові терміни у схеми та рисунки.

Додаткові складові кожної теми.

За рішенням автора до теми додатково може бути включено:

- відеоматеріал;
- аудіоматеріал;
- мультимедійні презентації або демонстрації.

Вимоги до відеоматеріалів.

Відеоматеріали – це відеозапис навчального матеріалу дисципліни, створений під час проведення заняття в реальній аудиторії з учнями або

запис за розробленим сценарієм з метою збереження інформації та можливості подальшого її відтворення.

Типи навчальних відео-об'єктів:

- **вступ з відеопрезентацією курсу** (відеозапис вступного слова викладача до навчальної дисципліни за розробленим сценарієм тривалістю не більше 2-3 хвилин);
- **відеоогляд навчальних матеріалів** (відеозапис огляду навчальних матеріалів дисципліни або окремих її частин за розробленим сценарієм);
- **відеолекція** (відеозапис лекції під час її проведення в реальному часі або запис за розробленим сценарієм. Відеолекція повинна супроводжуватися презентацією, ілюстраціями, практичними прикладами, анімацією тощо. Максимальна тривалість відео лекції не повинна перевищувати 1 академічну годину);
- **відеодемонстрація** (власний відеоматеріал або відеоматеріал із зовнішніх джерел з коментарями автора);
- **відеоінструкція** (відеозапис з поясненням правильного виконання завдання, що містить детальну демонстрацію покрокового виконання завдань та коментарі автора або субтитри).

Вимоги до аудіоматеріалів.

Аудіоматеріали – це артикуляційно наговорений фрагмент навчального матеріалу, записаний на будь-який звуковий носій, який використовується для подальшого його прослуховування.

Типи навчальних аудіо-об'єктів:

- **аудіолекція** (аудіозапис за розробленим сценарієм. Записується невеликими фрагментами по 5-10 хвилин та супроводжується короткими текстовими коментарями);
- **аудіоінструкція** (аудіозапис із поясненням правильного виконання окремих завдань).

Вимоги до мультимедійних презентацій або демонстрацій.

Мультимедійна демонстрація – це демонстрація мультимедійних даних, які можуть об'єднувати текст, зображення, звук, відео, анімацію, гіперпосилання тощо.

3.2. Тести

Тестове завдання – це стандартизоване завдання, яке передбачає чітко визначену форму відповіді.

Тест – це пакет тестових завдань з визначеного навчального матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його учнями.

Інструкція до тесту – вказівка, настанова, у якій описано як виконувати завдання тесту.

У дистанційному курсі доцільно використовувати різноманітні типи тестових завдань:

- **Тип 1. Вибір однієї правильної відповіді.** При відповіді необхідно обрати лише один вірний варіант із запропонованих.
- **Тип 2. Вибір кількох правильних відповідей.** При відповіді на питання необхідно обрати кілька вірних варіантів із запропонованих.
- **Тип 3. Встановлення відповідностей/підстановки.** Тестове завдання на співставлення об'єктів та їх означень.
- **Тип 4. Встановлення правильної послідовності (порядок об'єктів).** Тестове завдання, у якому необхідно встановити правильну послідовність елементів, дій, подій, операцій, слів у реченні тощо.
- **Тип 5. Заповнення пропусків («чіткі» або «нечіткі» підстановки).** Тестове завдання без указаних можливих варіантів відповідей. Необхідно самостійно ввести в спеціальне поле відповідь (текстові або числові дані).

Тести упорядковуються відповідно до викладання теоретичного матеріалу та мають відобразити у собі всі ключові елементи лекцій.

Кількість тестових завдань в тесті повинна бути достатньою для проведення контролю знань з обраної теми.

Мова завдання чітка та зрозуміла, за можливістю доцільно використовувати прості речення.

Тестові завдання мають супроводжуватися інструкцією (загальна для всього пакету тестових завдань та/або окремо для кожного блоку завдань), де викладені правила вибору та/або способу введення відповіді.

Невірні відповіді (дистрактори) повинні бути правдоподібні (не слід використовувати невірні формулювання визначень, законів та інших тверджень).

Для тестових завдань типу 1-4 кількість варіантів відповідей, серед яких обираються вірні, має бути в межах від 4 до 8.

Для завдань типу 2 необхідно передбачити інформування про кількість правильних відповідей або про можливість обрання кількох варіантів (ця інформація повинна міститись в інструкції).

Для генерування різних тестових завдань для кожного учня необхідно, щоб кількість завдань в тестовій базі перевищувала кількість завдань у пакеті щонайменше втричі.

Лекційний матеріал обов'язково має бути достатнім для виконання тестів.

3.3. Лабораторно-практичні роботи

Перелік лабораторно-практичних робіт (ЛПР) визначається Державними стандартами професійно-технічної освіти (ДСПТО) з професій.

Лабораторно-практичні роботи, що виконуються дистанційно, є основним типом навчальних об'єктів, що застосовуються для організації практичної роботи та виконання індивідуальних завдань учнями.

Вимоги до ЛПР. Завдання до ЛПР мають супроводжуватися методичними рекомендаціями, які повинні мати:

- роз'яснення з певної теми, модуля або питання дисципліни (за необхідності);
- методику виконання завдання;
- приклад розв'язання, у тому числі відео- та/або аудіоінструкцію;
- план чи опорну схему відповіді;
- варіанти завдання (у кількості, достатній для генерування унікального завдання для кожного студента);
- вимоги до оформлення звіту (обсяг, форма (текстова, графічна, аудіо, відео));
- перелік програмних засобів, необхідних для виконання (за необхідності);
- посилання на необхідну для виконання довідкову літературу.

Наданий розгорнутий лекційний матеріал та список літератури мають забезпечувати учневі можливість виконання ЛПР.

Практичне завдання виконується учнем індивідуально та передбачає звіт про результати роботи, що надсилається учнем та перевіряється і оцінюється викладачем.

Виконана робота повинна бути представлена файлом у одному з таких форматів: у форматі MS Word (.doc або .docx), документом у форматі .pdf або зображенням у форматі .jpg або .png. Також дозволяється написати роботу

від руки, сфотографувати або відсканувати її та зберегти у одному з вищенаведених форматів.

Ім'я файлу, в якому збережено роботу, повинно включати прізвище учня вид та номер роботи (*наприклад*: ivanov_lpr2.doc).

Титульний лист роботи повинен містити:

- назву дисципліни (*наприклад*: Квітникарство);
- вид, номер та повну назву роботи (*наприклад*: Лабораторно-практична робота №2 «Асортимент квіткових рослин відкритого ґрунту»);
- прізвище, ім'я учня;
- навчальна група.

Сторінки роботи мають бути пронумеровані в правому нижньому куті сторінки. Якщо робота написана від руки, кожна сторінка має обов'язково містити ПІБ учня та його підпис й дату написання роботи у лівому верхньому куті сторінки.

На сторінках не повинно бути грубих виправлень.

3.4. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання є основним типом навчальних об'єктів, що застосовується для виконання контрольних, графічних робіт, рефератів та курсових проектів, які передбачені навчальним планом у визначеному обсязі. Виконання індивідуальних завдань може бути реалізовано як комплекс пов'язаних між собою або незалежних один від одного навчальних об'єктів. Завдання виконується учнем індивідуально та передбачає звіт про результати роботи у відповідності до наведених викладачем вимог до завдання, що надсилається учнем та перевіряється і оцінюється викладачем.

Вимоги до індивідуальних завдань.

Індивідуальні завдання виділяються в окремий модуль дистанційного курсу із загальною постановкою задачі для індивідуальної самостійної роботи учня в модулі та етапами робіт для її виконання. Рекомендується завдання модуля ділити на окремі взаємопов'язані етапи його виконання.

Обов'язкові індивідуальні завдання супроводжуються методичними рекомендаціями щодо виконання та оформлення згідно вимог п. 3.3.

3.5. Завдання для дискусій та обговорень

Дискусія та обговорення в дистанційному курсі – це спільне розв’язання групою учнів за участі викладача проблемних ситуацій, пошук відповідей на запитання; реалізується за допомогою форуму.

Форум – комунікативний інструмент, який дозволяє організувати асинхронне спілкування учасників дистанційного курсу (колективна форма роботи).

Після завершення обговорень викладач індивідуально оцінює участь кожного учня у виконанні завдання.

Вимоги до завдань для дискусій і обговорень.

Організація дискусії передбачає наявність:

- чітко сформульованої теми та основних питань, які будуть винесені на обговорення;
- добірки підготовчого матеріалу (джерела, література);
- невеликого вступу, щоб учасникам було легше визначитись щодо основних понять (за необхідності).

3.6. Завдання для спільної роботи

Завдання для спільної роботи може бути організоване за різними напрямками (спільне написання творчих робіт, статей, теоретичного матеріалу, тощо).

Викладач формує групу для спільної роботи та оцінює внесок кожного її учасника.

Завдання для спільної роботи повинні мати:

- чітко сформульовану тему та основні питання;
- невеликий вступ (за необхідності) для визначення основних напрямів роботи.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Проектуючи дистанційний курс, автор формує його структуру, планує наповнення навчальними об’єктами та визначає їх кількість і складність в залежності від типу й призначення.

Складність кожного завдання визначається на етапі планування дистанційного курсу в навчальних балах, як максимально можливе значення оцінки навчальної діяльності учня при роботі з навчальним об’єктом.

Загальний обсяг навчально-методичних матеріалів та завдань дистанційного курсу визначається відповідно до загального обсягу академічних годин, відведених на дану дисципліну за навчальним планом дистанційної форми навчання.

В кожному модулі дистанційного курсу повинні бути представлені завдання різних типів. Обсяг завдань одного типу в кожному модулі не повинен перевищувати 60% від загального обсягу модуля.

Система оцінювання навчальних досягнень учня базується на накопиченні навчальних балів за роботу з різними видами навчальних об'єктів протягом періоду вивчення дисципліни.